

Huvudman

Stiftelsen Martinskolan Söders
Waldorfskola
ordforande@martinskolan.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Martinskolan Söders waldorfskola i Stockholms kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stiftelsen Martinskolan Söders waldorfskola att senast den **15 juni 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande beslut om tillfällig omplacering som disciplinär åtgärd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Stiftelsen Martinskolan Söders waldorfskola inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Stiftelsen Martinskolan Söders waldorfskola ska vidta följande åtgärder

Beslut om tillfällig omplacering som disciplinär åtgärd

1. Se till att tillfällig omplacering som disciplinär åtgärd föregås av ett formellt beslut av rektorn och som högst varar i fyra veckor. Huvudmannen ska dokumentera vilka åtgärder har vidtas för detta ändamål. Huvudmannen ska även dokumentera alla beslut om tillfällig omplacering som rektor fattat under perioden från den 11 mars 2026 till den 11 juni 2026. Dokumentationen ska lämnas in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 9 och 12 §§ skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar, anmälan och utredning om behov av särskilt stöd, samråd med elevhälsan i utredning av särskilt stöd, beslut om särskilt stöd samt beslut om särskild undervisningsgrupp inom ramen för särskilt stöd, kränkande behandling, utvecklingssamtal och ekonomiska förutsättningar.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:9735) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2025 inlett en tillsyn av Martinskolan Söders waldorfskola i Stockholms kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Martinskolan Söders waldorfskola följer gällande bestämmelser om beslut om tillfällig omplacering som disciplinär åtgärd, extra anpassningar, anmälan och utredning om behov av särskilt stöd, samråd med elevhälsan i utredning av särskilt stöd beslut om särskilt stöd samt beslut om särskild undervisningsgrupp inom ramen för särskilt stöd, kränkande behandling, utvecklingssamtal och ekonomiska förutsättningar.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 26 november 2025 och den 11 december 2025. I samband med tillsynen har även ett oanmält tillsynsbesök med lektionsobservationer genomförts den 26 november 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat elevomdömen, resultat på nationella prov, alla skolans aktiva åtgärdsprogram samt ett urval av utredningar av kränkande behandling.

Som en del av tillsynen har även en prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar genomförts. Som en del av prövningen av huvudmannens ekonomiska förutsättningar har även dokumentation granskats, bland annat huvudmannens senast fastställda årsredovisning, resultat- och balansrapport för innevarande räkenskapsår och utdrag från skattekonto. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att

nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Beslut om tillfällig omplacering som disciplinär åtgärd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Rektorn uppger i intervju att en elev varit placerad i en särskild undervisningsgrupp hela höstterminen 2025 av andra skäl än oro för måluppfyllelse. Rektorn uppger att eleven har problem med sitt beteende och kränker andra elever men att det inte har genomförts någon utredning av orsaken till elevens ordningsstörande beteende. Rektorn uppger vidare att han vid tidpunkten för Skolinspektionens besök inte har fattat något formellt beslut om elevens placering i särskild undervisningsgrupp men att elevens vårdnadshavare har understött placeringen. Rektorn uppger vidare att elevhälsan resonerat kring riskerna för de övriga eleverna i den särskilda undervisningsgruppen och ansett att det är små risker för dem, men stora fördelar för elevens ordinarie undervisningsgrupp. Rektorn uppger samtidigt att det inte har upprättats någon skriftlig riskbedömning av placeringen. Rektorn uppger att eleven är anmäld för att utredas för behov av särskilt stöd och att han inte vet vad som framgår i den anmälan men att det inte finns någon anmälan gällande bristande måluppfyllelse.

Skolinspektionen har tagit del av anmälningar om att eleven kränkt andra elever både under vårterminen och höstterminen 2025.

Av dokumentation som Skolinspektionen tagit del av inför tillsynsbesöket framgår det att eleven är anmäld för utredning av särskilt stöd den 6 oktober 2025.

Huvudmannen har efter Skolinspektionens tillsynsbesök skickat in kompletterande handlingar där det framgår att rektorn efter besöket har fattat ett beslut om placering i särskild undervisningsgrupp för eleven. Huvudmannen har även i sina skriftliga synpunkter på Skolinspektionens tjänsteanteckning från tillsynsbesöket uppgett att det har varit en svår balansgång att väga behovet av trygghet och studiero i elevens ordinarie klass mot den enskilda elevens rättigheter och behov av stöd.

Huvudmannen uppger vidare att höstterminen och den utredning som genomförts, tydligt påvisat att eleven har ett omfattande behov av att få vara i ett mindre sammanhang för att det sociala samspelet ska fungera. Svårigheter i socialt samspel och beteendeproblematik medför betydande risk för att inte nå kunskapsmål på längre sikt och huvudmannen uppger utifrån detta att eleven är i behov av särskilt stöd i form av en placering i särskild undervisningsgrupp.

Rättslig reglering

Om en elev i grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. Vidare ska rektorn, med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning om ordningsstörande beteende, se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende. (5 kap. 9–10 §§ skollagen)

I förskoleklassen och grundskolan får rektorn besluta att en elev ska följa undervisningen i en annan undervisningsgrupp än den eleven annars hör till eller undervisas på annan plats inom samma skolenhet om åtgärderna som gjorts efter en sådan utredning som avses i 3 kap. 9 § första stycket inte varit tillräckliga eller om det annars är nödvändigt för att tillförsäkra de andra eleverna trygghet och studiero.

Ett beslut enligt första stycket får innebära att eleven ges enskild undervisning eller undervisning i en särskild undervisningsgrupp enligt 3 kap. 11 §. De förutsättningar som anges i 3 kap. för sådan undervisning behöver inte vara uppfyllda inför ett sådant beslut.

Innan rektorn fattar ett beslut som innebär undervisning i en annan undervisningsgrupp ska rektorn bedöma hur åtgärden kan påverka övriga elevers utbildning i den gruppen.

Elevens vårdnadshavare ska informeras om rektorns beslut.

En åtgärd som rektorn vidtagit med stöd av första stycket får inte gälla för en längre tid än fyra veckor. (5 kap. 12 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. (3 kap. 9 § skollagen)

Om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 3 kap. 9 § för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till. (3 kap. 11 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med tillfällig omplacering av en elev som disciplinär åtgärd.

Av utredningen framgår att en elev har omplacerats från sin ordinarie klass till en särskild undervisningsgrupp utan att rektorn vid tidpunkten har fattat ett formellt beslut om omplaceringen. Eleven har enligt rektorn omplacerats till följd av att eleven bland annat kränker andra elever. Även om eleven i efterhand erhållit en utredning av behov av särskilt stöd och bedömts vara i behov av särskilt stöd i form av undervisning i särskild

undervisningsgrupp, så fanns inget beslut om placering i särskilt undervisningsgrupp enligt reglerna för särskilt stöd vid tidpunkten då eleven omplacerades. Eleven har varit placerad i gruppen under hela höstterminen. Det framgår visserligen att rektorn har fört samtal med elevens vårdnadshavare och att elevhälsan resonerat kring risker för övriga elever som ingår i den särskilda undervisningsgrupp eleven omplacerats till. Av utredningen framgår dock att beslutet om placering inte har föregåtts av en utredning av orsaken till elevens ordningsstörande eller olämpliga beteende.

Av skollagen framgår att rektorn i grundskolan får besluta att en elev ska följa undervisningen i en annan undervisningsgrupp än den eleven annars hör till eller undervisas på annan plats inom samma skolenhet. Av skollagen framgår även att innan rektorn fattar ett beslut som innebär undervisning i en annan undervisningsgrupp ska rektorn bedöma hur åtgärden kan påverka övriga elevers utbildning i den gruppen. Vidare framgår att en sådan åtgärd inte får gälla för en längre tid än fyra veckor.

Skolinspektionen konstaterar att rektorn har uppgett att vid tiden då eleven först omplacerades så gjordes det för att eleven kränkt andra elever. Skolinspektionen bedömer därför att omplaceringen ursprungligen har gjorts av disciplinära skäl. Att eleven långt senare har fått beslut om placering i särskilt undervisningsgrupp enligt reglerna för särskilt stöd ändrar inte denna bedömning. Att eleven omplacerats utan att rektorn fattat ett formellt beslut om omplaceringen utgör en brist. Att omplaceringen pågått under en längre period än fyra veckor, under hela höstterminen, utgör också en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Stiftelsen Martinskolan Söders waldorfskolas verksamhet vid Martinskolan Söders waldorfskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om tillfällig omplacering som disciplinär åtgärd. Det finns därför skäl att förelägga Stiftelsen Martinskolan Söders waldorfskola att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever, lärare, representanter för elevhälsan och rektor uppger i intervju att lärare ger eleverna extra anpassningar i det fall det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Elever uppger att de får extra anpassningar i form av exempelvis hörselkåpor, avgränsande skärmar eller speciallärarstöd i matematik. Lärarna tillägger även att elever kan få extra anpassningar i svenska och matematik med en lärare i ett annat rum, enskilda genomgångar, hjälp med uppstart av uppgifter, upprepade instruktioner, klassrumsplacering, längre provtid och möjlighet till muntlig komplettering samt micro-pauser utifrån elevens behov. Lärare uppger att elevernas extra anpassningar dokumenteras i elevernas individuella utvecklingsplaner och namnger 20-talet elever på låg- och mellanstadiet samt 20-talet elever på högstadiet som har dokumenterade extra anpassningar. Lärarna uppger vidare att elevens behov av extra anpassningar identifieras genom exempelvis kartläggningsmaterial för förskoleklass, bedömningsstöd för årskurs 1, nationella provresultat, i resonemang med elev och vårdnadshavare vid utvecklingssamtal eller genom att de märker i klassrummet att eleven har svårt att komma igång med uppgiften. Såväl elevhälsan som rektorn uppger i intervju att lärarna ger extra anpassningar till alla elever som befaras inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 3 kap. 7 § skollagen, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 5 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan om behov av särskilt stöd

I intervju uppger lärare och elevhälsa att det finns en formell anmälningssvåg genom skolans digitala system. Där kan lärarna anmäla både om eleven har bristande måluppfyllelse och om det föreligger andra utmaningar i elevens skolsituation än kunskapsmässiga. I intervju uppger lärare, elevhälsa och rektor dock att det förekommer att lärare i motsats till rutinen "flaggar" elever för utredning av särskilt stöd genom mer informella samtal med elevhälsan. Rektorn uppger i intervju att han upplever att lärarna anmäler elever till följd av måluppfyllelse, men även om det förekommer andra svårigheter än kunskapsmässiga och att lärarna i 90-95 procent av fallen gör detta på ett korrekt sätt. Rektorn uppger dock att han upplever det som lite bekymmersamt att lärare anser att de har anmält en elev eftersom de har pratat med specialpedagog eller rektor om eleven.

Lärare namnger i intervju 13 elever som de anser vara anmälda för behov av utredning av särskilt stöd under höstterminen 2025, där extra anpassningar prövats inom ramen för den ordinarie undervisningen men där eleven trots det befaras att inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Angående dessa 13 elever uppger elevhälsan att två av eleverna vid tidpunkten för tillsynsbesöket inte är anmälda för behov av utredning av särskilt stöd, vilket även bekräftas av inkommen dokumentation över elevhälsans sammanställning över alla anmälda elever under höstterminen 2025. Rektorn uppger i intervju att en av eleverna borde ha anmälts och att det i fallet kring en av eleverna har kommit in en ämnesvarning, men att rektorn förmedlat att läraren trots det ska göra en formell anmälan om behov av utredning av särskilt stöd.

Huvudmannen har efter Skolinspektionens tillsynsbesök inkommit med dokumentation och yttrande varav det framkommer att de två elever som enligt rektorn vid tidpunkten för besöket inte var anmälda för behov av utredning av särskilt stöd har anmälts efter besöket. En utredning av särskilt stöd har startats för bägge eleverna.

Utredning om behov av särskilt stöd

I intervju uppger lärare och elevhälsa att det alltid startas en utredning efter att en anmälan om utredning av elevs behov av särskilt stöd inkommer. Elevhälsan uppger att utredningen startas när lärarna har gjort allt innan som ska göras och extra anpassningar har uttömts. Elevhälsan kan föra en dialog med lärarna kring exempelvis elevens frånvaro eller psykosociala mående.

Enligt inkommen dokumentation som Skolinspektionen tagit del av inför besöket fanns vid tidpunkten sammanlagt sex pågående utredningar om elevs behov av särskilt stöd, medan tre utredningar uppgavs ha avslutats under höstterminen. Elevhälsan uppger i intervju att utredningen fortsatt pågår för de sex elever som framgår av dokumentationen och att tre av utredningarna är i slutskedet eller förväntas färdigställas inom några veckor. Elevhälsan uppger att beslut har fattats om att starta utredning för tre av de elva elever som elevhälsan anser att lärarna anmält under hösten.

Rektorn uppger i intervju att i ett av fallen där rektorn tagit del av ämnesvarning för eleven har rektorn under november 2025 beslutat att starta utredning av elevs behov av särskilt stöd. Kring övriga elever som är anmälda men där utredning inte startat uppger såväl elevhälsan som rektorn att eleverna anmälts nära inpå Skolinspektionens tillsynsbesök och att många elever är anmälda efter klasskonferenser och "checkpoints" i slutet av november 2025. Rektorn uppger vidare att han inte har delegerat någon del av beslutsfattandet kring särskilt stöd, såsom beslut att starta utredning av elevs behov av särskilt stöd. Rektorn uppger att han även beslutar att starta utredningar om elevs behov av särskilt stöd om det föreligger andra utmaningar än kunskapsmässiga och att de oftast snabbt kommer till beslut om att starta utredning eller inte, samt att det är rimligt att det görs inom en till två veckor från anmälan.

Samråd med elevhälsan i utredning av särskilt stöd

I intervju uppger elevhälsan att skolans två specialpedagoger genomför alla utredningar av behov av särskilt stöd. I intervju uppger såväl lärare, elevhälsa och rektorn att elevhälsan alltid involveras i utredningen. Lärare kan involveras i utredningen men alla åtgärdsprogram utarbetas av specialpedagogerna och det förekommer inte att utredningar av elevs behov av särskilt stöd sker utan samråd med elevhälsan.

Beslut om särskilt stöd

I intervju uppger rektorn att han inte har delegerat någon del av beslutanderätten kring särskilt stöd. Såväl lärare, elevhälsa och rektor uppger att rektorn fattar beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram.

Av inkommen dokumentation samt intervju med elevhälsan och rektorn framgår dock att utredningen av en elevs behov av särskilt stöd avslutades

den 26 maj 2025, men att rektorn trots det vid tidpunkten för Skolinspektionens besök inte hade fattat ett beslut om att utarbeta eller inte utarbeta ett åtgärdsprogram. Elevhälsan uppger i intervju att det har bedömts att eleven har ett behov av särskilt stöd och att eleven under höstterminen 2025 har fått insatser med speciallärarstöd. Elevhälsan uppger vidare att ny information framkom och att ett åtgärdsprogram borde ha utarbetats tidigare för eleven rent juridiskt. Rektorn uppger att en utredning har genomförts för eleven men att rektorn inte fattade något beslut om att utarbeta ett åtgärdsprogram. Rektorn förklarar detta med att det berott på en intern praktisk överlämningsproblematik då skolans speciallärare slutade och överlämnandet till den nytilträdde specialpedagogen inte fungerade. Rektorn tillägger samtidigt att han borde ha haft i åtanke att det fanns en utredning och därmed fattat beslutat om att utarbeta ett åtgärdsprogram.

Huvudmannen har efter Skolinspektionens tillsynsbesök inkommit med dokumentation som visar att ett åtgärdsprogram har utarbetats och beslutats för eleven.

För en annan elev framgår av den dokumentation Skolinspektionen tagit del av att utredningen om elevens behov av särskilt stöd avslutades den 9 juni 2025. Rektorn uppger i intervju det fanns en rekommendation om att utarbeta ett åtgärdsprogram avseende placering i särskilt undervisningsgrupp i den utredning som avslutades den 9 juni 2025. Vid tidpunkten för tillsynsbesöket hade dock inte rektorn fattat något beslut om att utarbeta åtgärdsprogram för eleven vilket rektorn i intervju förklarade med att ny information tillkommit.

Huvudmannen har efter Skolinspektionens tillsynsbesök inkommit med dokumentation som visar att ett åtgärdsprogram har utarbetats och beslutats för eleven.

Beslut om särskild undervisningsgrupp

Av inkommen dokumentation inför Skolinspektionens tillsynsbesök framgick att fyra av skolans elever var placerade i en särskild undervisningsgrupp. Detta bekräftades vid Skolinspektionens oanmälda tillsynsbesök. Av dokumentationen som inhämtades vid besöket framgick dock att två av dessa elever saknade beslut om placering i särskild undervisningsgrupp. I intervju uppger elevhälsan att de två eleverna trots avsaknad av beslut om placering hade varit placerade i skolans särskilda undervisningsgrupp under hela höstterminen 2025. I intervju uppger rektorn att han inte fattat något beslut om placering i särskild undervisningsgrupp för någon av de två eleverna. Rektorn uppger i intervju att kring en av eleverna har en utredning om särskilt stöd avslutats under juni 2025 med ett förslag om placering i särskild undervisningsgrupp. Utredningen har därefter öppnats upp på nytt och rektorn har fört samråd med huvudmannen kring vilka åtgärder elevens åtgärdsprogram ska

inhålla. Under tiden, hela höstterminen, har eleven gått i särskild undervisningsgrupp.

Huvudmannen har efter Skolinspektionens tillsynsbesök inkommit med kompletterande handlingar där det framgår att rektorn har fattat beslut om placering i särskild undervisningsgrupp till cirka 80 procent av elevens undervisningstid. Av beslutet framgår även att beslutet postades till vårdnadshavare den 17 december 2025.

Kring den andra eleven som vid tidpunkten för Skolinspektionens besök var placerad i särskild undervisningsgrupp men saknade beslut om placering uppger rektorn i intervju att det finns andra skäl än målfyllnelse till elevens placering. Rektorn uppger vidare att han inser att eleven är omplacerad för att inte begå kränkningar och uppger att placeringen skett i samråd med elevens vårdnadshavare. Elevens placering i särskild undervisningsgrupp tas upp under rubriken *Beslut om tillfällig omplacering som disciplinär åtgärd*.

Huvudmannen har efter Skolinspektionens tillsynsbesök inkommit med kompletterande handlingar där det framgår att rektorn har fattat beslut om placering av eleven i särskild undervisningsgrupp till cirka 80 procent av elevens undervisningstid. Av beslutet framgår även att elevens vårdnadshavare har fått ta del av beslutet den 16 januari 2026.

Huvudmannen har även i ett yttrande till Skolinspektionen uppgivit att det är en brist att utredning och åtgärdsprogram dröjt för de fyra elever som har delar av sin undervisning i särskild undervisningsgrupp. Huvudmannen har i yttrandet angivit att för två av eleverna var åtgärdsprogram upprättat i samband med Skolinspektionens besök, medan processen med att utarbeta åtgärdsprogram fortfarande pågick för två av eleverna. Huvudmannen uppger vidare att vid slutet av höstterminen 2025 hade samtliga fyra elever utredning om behovet av särskilt stöd, åtgärdsprogram och beslut om särskild undervisningsgrupp färdigställt.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Om en utredning visar att en

elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 3 kap. 11 eller i form av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 §. Om en utredning enligt 3 kap. 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Om det finns särskilda skäl, får ett beslut om åtgärdsprogram för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till (3 kap. 11 § skollagen).

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, i enlighet med skollagen, hos en skolhuvudman tillämpas bland annat följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900): 31 § om dokumentation av beslut, 32 § om motivering av beslut samt 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till (29 kap. 10 § skollagen.)

För varje skriftligt beslut ska det finnas en handling som visar dagen för beslutet, vad beslutet innehåller, vem eller vilka som har fattat beslutet, vem eller vilka som har varit föredragande, och vem eller vilka som har medverkat vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet. (31 § skollagen.)

Ett beslut om åtgärdsprogram som fattas av rektorn enligt 3 kap. 9 § skollagen får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. (28 kap. 16 § skollagen, 33 § förvaltningslagen)

Insatser som är att betrakta som särskilt stöd är till exempel placering i särskild undervisningsgrupp eller enskild undervisning, anpassad studiegång eller elevassistent. Det rör sig således om insatser av mer ingripande karaktär som normalt inte är möjliga att genomföra för lärare inom ramen för den ordinarie undervisningen. Även insatsernas omfattning och varaktighet måste beaktas. Enstaka specialpedagogiska insatser under en kortare tid kan vara att betrakta som stöd i form av extra anpassningar medan mer omfattande eller regelbundna specialpedagogiska insatser utgör särskilt stöd. (prop. 2013/14:160 5. 21)

Skolinspektionens bedömning

Anmälan och utredning om behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsynsbesök fanns brister avseende utredning av behov av särskilt stöd. Av utredningen framgår att det vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsynsbesök fanns flera namngivna elever som lärare uppgav var anmälda för behov av utredning av särskilt stöd under höstterminen 2025, där extra anpassningar prövats inom ramen för den ordinarie undervisningen men där eleven trots det befaras att inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. I flera fall har också utredning av särskilt stöd påbörjats efter lärarnas anmälan. Enligt elevhälsan var dock två av de elever som lärarna tagit upp som anmälda inte anmälda för utredning av behov av särskilt stöd enligt elevhälsans uppfattning. Enligt rektorn borde en av eleverna ha anmälts och för den andra eleven uppgav rektorn att det har kommit in en ämnesvarning, men att rektorn förmedlat att läraren trots det ska göra en formell anmälan om behov av utredning av särskilt stöd. Skolinspektionen finner ingen anledning att ifrågasätta lärarnas uppgifter om att även dessa två elever var anmälda för utredning av särskilt stöd. Skolinspektionen bedömer att rektorn borde ha startat en utredning om behov av särskilt stöd i samband med att lärarna anmälde elevernas behov. Efter Skolinspektionens besök har huvudmannen inkommit med dokumentation som visar att en utredning av särskilt stöd har startats för bägge eleverna. Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Stiftelsen Martinskolan Söders waldorfskola brutit mot bestämmelserna när det gäller anmälan och utredning om behov av särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen säkerställer så att de elever som anmäls av lärarna avseende behov av särskilt stöd utreds.

Samråd med elevhälsan i utredning av särskilt stöd

I intervju uppger såväl lärare, elevhälsa och rektorn att elevhälsan alltid involveras i utredningen om elevers behov av särskilt stöd. Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslut om särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsynsbesök fanns brister avseende beslut om särskilt stöd. Av utredningen framgår att en elevs behov av särskilt stöd avslutades den 26 maj 2025 och att en annan elevs utredning av särskilt stöd avslutades den 9 juni 2025. Trots detta hade rektorn inte vid tidpunkten för Skolinspektionens besök fattat ett beslut om att utarbeta eller inte utarbeta ett åtgärdsprogram för någon av eleverna. Efter Skolinspektionens besök har huvudmannen inkommit med dokumentation som visar att ett

åtgärdsprogram har utarbetats och beslutats för båda eleverna. Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Stiftelsen Martinskolan Söders waldorfskola brutit mot bestämmelserna när det gäller beslut om särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen säkerställer så att rektorn eller den rektorn delegerat beslutsrätten till fattar beslut om att utarbeta eller inte utarbeta ett åtgärdsprogram efter det att en utredning av särskilt stöd har avslutats.

Beslut om särskild undervisningsgrupp inom ramen för särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsynsbesök fanns brister avseende beslut om särskild undervisningsgrupp. Av utredningen framgår enligt elevhälsan att två elever trots avsaknad av beslut om placering i särskild undervisningsgrupp hade varit placerade i skolans särskilda undervisningsgrupp under hela höstterminen 2025. Enligt rektorn hade han vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsynsbesök inte fattat något beslut om placering i särskild undervisningsgrupp för någon av de två eleverna. En av dessa elever tas upp ovan under rubriken *Beslut om tillfällig placering som disciplinär åtgärd*. Huvudmannen har inkommit med kompletterande handlingar där det framgår att rektorn efter Skolinspektionens tillsynsbesök har fattat beslut om placering i särskild undervisningsgrupp för bägge eleverna. Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Stiftelsen Martinskolan Söders waldorfskola brutit mot bestämmelserna när det gäller beslut om särskild undervisningsgrupp inom ramen för särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen säkerställer så att elever endast placeras i en särskild undervisningsgrupp om förutsättningar föreligger och efter beslut av rektorn.

Anmälan och utredning av kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av dokumentation Skolinspektionen tagit del av i samband med tillsynsbesöket framgår att antalet anmälningar om kränkande behandling som kommit till huvudmannens kännedom under de senaste tolv månaderna uppgår till 122 anmälningar gällande Martinskolan Söders waldorfskola. Huvudmannen uppger att av sammanlagt 185 ärenden, inkluderat ärenden som rör resursskolan som också bedrivs i skolans lokaler, har inkommit i huvudmannens ärendehanteringssystem. Av dessa så har huvudmannen i sin utredning kategoriserat 77,3 procent av ärendena som "kränkning" medan 22,7 procent av ärendena har kategoriserats som "ej kränkning".

I intervju uppger vissa elever att det inte förekommer att elever kränker varandra på skolan medan några elever uppger att det förekommer. En elev

uppgger att det kan hända men att det inte är vanligt förekommande och en annan elev uppgger samtidigt att det i hans klass ofta händer att elever säger elaka saker och att eleven vant sig vid detta. Eleven uppgger vidare att när det sker så säger läraren till eleverna att de inte får använda sådant språk. Elever uppgger även i intervju att det inte förekommer att personal kränker elever.

I intervju uppgger lärare att skolans rutin är att personal ska anmäla kränkande behandling i huvudmannens ärendehanteringssystem och att anmälan i systemet automatiskt går direkt till såväl rektorn som elevhälsan. Lärare uppgger vidare att i enlighet med skolans plan mot kränkande behandling ska personalen i det fall en elev upplever sig vara utsatt för en kränkning anmäla detta men inte själv ta ställning till om incidenten utgör en kränkning. Lärare uppgger även att beteende som en vuxen ser som inte är okej ska anmälas även om barnet själv inte identifierar det som en kränkning. Lärare uppgger i intervju att det förekommer mycket kränkningar på skolan som de dagligen anmäler. En lärare uppgger i intervju att det ofta är samma elever som kränker och att flera ärenden och anmälningar kan avse samma elev. Vidare uppgger lärare i intervju att kränkningarna ser olika ut mellan olika stadier där en kränkning på lågstadiet kan bestå i att en elev slår en annan elev med en pinne medan kränkningar på högstadiet främst flickor emellan är mer subtila och svårare att upptäcka.

Flera lärare uppgger vidare att alla kränkningar anmäls men en lärare tillägger att det kan hända att något exempel faller mellan stolarna. Lärare uppgger vidare i intervju att de upplever att deras anmälningar utreds, att det främst är kuratorn eller biträdande rektor som utreder och att lärarna själva kan få frågor om vad de gjort i samband med anmälan, om de exempelvis har samtalat med de berörda eleverna.

Elevhälsan uppgger i intervju att de delar lärarnas bild och uppgger att personal anmäler alla kränkningar som förekommer på skolan och att skolans rutin är att den som har sett eller fått till sig information om kränkningen ska anmäla i huvudmannens ärendehanteringssystem. Representanter för elevhälsan uppgger vidare att de inte är involverade i anmälningar som "snabbutreds" men delegeras ansvar att utreda de anmälningar som går till utredning. Elevhälsan uppgger vidare att huvudmannen informeras när det startas en utredning. När utredningen är klar bedömer huvudmannen om utredningen är tillräcklig.

Rektorn uppgger i intervju att det är rektorn som har bedömt att 22,7 procent av det redovisade antalet anmälningar om kränkande behandling inte har utgjort en kränkning och tillägger att ungefär en femtedel av alla ärenden bedöms vara arbetsmiljöärenden. Rektorn uppgger vidare att de ärenden som i ärendehanteringssystemet beskrivs som utredda genom "snabbutredning" är ärenden som utreds direkt på plats genom att lärarna

tar reda på vad som hänt, pratar med eleverna, dokumenterar och kontaktar vårdnadshavare. Rektorn uppger även att det är tydligt för den som genomför en "snabbutredning" att det rör sig om en utredning av kränkande behandling. Rektorn uppger att många av de incidenter som förekommer på skolan rör elever på lågstadiet där händelserna kan lösas ut direkt men i det fall det rör återupprepade händelser eller avancerat genomtänkta händelser så låter rektorn även dessa gå till utredning. Rektorn uppger även att alla utredningar kontrolleras och godkänns av huvudmannen i ärendehanteringssystemet och att det har förekommit att huvudmannen uppgett att de vill att ett ärende utreds närmare och då skickar rektorn vidare för utredning.

Av inkommen dokumentation framgår även att 66 procent av inkomna kränkingsanmälningar har utretts genom "snabbutredning" medan 33 procent av inkomna ärenden har utretts grundligt. Huvudmannen har i ett yttrande förtydligat att samtliga ärenden som i ärendehanteringssystemet anmäls som en kränkning utreds men att omfattningen av utredningen anpassas efter ärendets karaktär. Exempelvis rör många ärenden som anmäls som kränkande behandling händelser som är av vardaglig och mindre allvarlig karaktär och kan därför redas ut i stunden av personal som identifierat det inträffade och det krävs inte ytterligare utredning.

Skolinspektionen har även i samband med tillsynsbesöket granskat ett urval av huvudmannens kränkingsärenden, såväl ärenden som utretts genom "snabbutredning" och ärenden som gått till mer grundlig utredning. Av urvalet framgår att huvudmannen har tagit del av alla anmälningar, att omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna har utretts och att i förekommande fall åtgärder har vidtagits för att förhindra framtida kränkningar.

Rättslig reglering

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567) (6 kap. 10 § andra stycket skollagen).

Huvudmannen åläggs att vidta förebyggande åtgärder mot kränkningar. Inom till exempel en skola måste rektorn och annan personal vara

uppmärksam på den jargong och beteendemönster som råder mellan eleverna och se till att miljön på skolan inte inbjuder till sådana missförhållanden. (Prop. 2005/06:38 s. 140)

Skyldigheten att utreda och att verka för att kränkningarna ska förhindras i fortsättningen gäller vare sig det förekommit någon anmälan av det barn eller den elev som blivit kränkt eller förhållandet kommit fram på annat sätt (prop. 2005/06 s.140).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav avseende att anmäla och utreda kränkande behandling. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utvecklingssamtal

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i samband med tillsynen granskat alla omdömen för elever i årskurs 2, 7 och 8 från vårterminen 2025. Handlingarna utgör underlag från elevers utvecklingssamtal och innehåller genomgående en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnen som eleven får undervisning. Den stora merparten av handlingarna innehåller även framåtsyftande kommentar om vad eleven kan göra i ett ämne för att utvecklas mot betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnen som eleven får undervisning.

Elever, lärare, elevhälsa och rektor uppger i intervju uppger att lärare erbjuder utvecklingssamtal vid två tillfällen per läsår och ett per termin. Lärare uppger även att alla vårdnadshavare erbjuds att delta vid utvecklingssamtalet. Elevhälsan beskriver i intervju höstens utvecklingssamtal som IUP-samtal som är av en mer framåtsyftande karaktär, medan vårens utvecklingssamtal är av en mer summativ karaktär. Elevhälsan uppger vidare att utvecklingssamtalen dokumenteras skriftligt i elevernas individuella utvecklingsplaner (IUP) och rektorn uppger att elevernas vårdnadshavare har möjlighet att få tillgång till det skriftliga underlaget genom skolans digitala skolplattform. Elevhälsan och rektorn uppger dock att till följd av tekniska utmaningar i samband med byte av skolplattform hade dock inte underlag från höstens utvecklingssamtal hunnit läggas in i den digitala skolplattformen i samband med Skolinspektionens tillsynsbesök.

Elever uppger i intervju att de vid utvecklingssamtalen bland annat har fått reda på hur skolan kan arbeta för att göra det bättre för eleven i klassrummet, vilket stöd eleven behöver, vilka ämnen eleven är bra på och

vad eleven behöver öva mer på samt resultat på nationella prov. Elever på högstadiet uppger vidare att utvecklingssamtalen till viss del kopplats till betygskriterier och en elev i årskurs 9 uppger att de har haft ämnessamtal istället för utvecklingssamtal då betyg sätts från och med årskurs 9. Elever uppger även att de får framåtsyftande kommentarer kring vad de behöver arbeta mer med för att nå betygskriterierna. Lärare uppger att de vid utvecklingssamtalen går igenom utvecklingsområden som är kopplat till skolämnena i samtalen om de individuella utvecklingsplanerna som sedan kan följas upp under nästkommande termin.

Rättslig reglering

För elever i förskoleklass ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare minst en gång varje läsår ha ett utvecklingssamtal om elevens utveckling och lärande. För elever i grundskolan ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare minst en gång varje termin ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnen som eleven får undervisning i. (9 kap. 11 § och 10 kap. 12 § skollagen)

Av läroplanen framgår att läraren i förskoleklass och grundskola ska samverka med och fortlöpande informera föräldrarna om elevens skolsituation, trivsel och kunskapsutveckling. Vidare ska läraren genom utvecklingssamtal och den individuella utvecklingsplanen främja elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling. Läraren ska även utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Läraren ska vidare med utgångspunkt i föräldrarnas önskemål fortlöpande informera elever och hem om studieresultat och utvecklingsbehov. (Lgr22, kap. 2.4 Skola och hem och kap. 2.7 Bedömning och betyg)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Stiftelsen Martinskolan Söders Waldorfskolas ekonomiska förutsättningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i utredningen tagit del av uppgifter om huvudmannens ekonomiska förutsättningar. Huvudmannen har i ärendet inkommit med årsredovisning för 2024/2025 samt revisionsberättelse, resultat- och balansrapport för perioden 1 juli 2025 till och med 31 oktober 2025, utdrag från skattekontot för perioden 1 juli 2022 till och med 24 november 2025, uppgift om antalet elever höstterminen 2025 samt skriftlig redogörelse inkommen den 28 november 2025. Skolinspektionen har i ärendet även inhämtat en kreditupplysning.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för bland annat förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och fritidshem. Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket skollagen lämnas om den enskilde bland annat har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. I 26 kap. 3 § första stycket 5 skollagen (2010:800) anges att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 §.

Skolinspektionens bedömning

Det har i utredningen inte framkommit annat än att huvudmannen har ekonomiska förutsättningar i enlighet med skollagens krav. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Erik Almqvist

Beslutsfattare
Signerat av: Erik Almqvist

X Henrik Ohlsson Westin

Föredragande
Signerat av: Henrik Ohlsson Westin

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Martina Gregic Hansson medverkat.